

PLAN FÖR DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

BJÄRBYSKOLAN

Gäller från augusti 2021 till augusti 2022

Ansvarig chef: Marie Mellwing

Innehållsförteckning

Vision och grundsyn

Beskrivning av verksamheten

Medverkande i framtagandet av planen

Förankring av planen

Definitioner av centrala begrepp

Ansvarsfördelning mellan professioner i alla nivåer av verksamheten

Delaktighet och inflytande

Främjande arbete

Förebyggande arbete

Hur det aktiva arbetet kommer att följas och dokumenteras löpande

Uppföljning och utvärdering av förra årets åtgärder

Kartläggning av nuläget, resultat och analys

Årets planerade åtgärder

Åtgärdande arbete och ärendegång

Presentation av trygghetsteamet

Barn- och Elevombudet i Norrköpings kommun

Vad kan man göra hemma?

Bilagor

VISION OCH GRUNDSYN

På Bjärbyskolan ska alla barn känna sig trygga och ha lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning.

Vi arbetar för att barnen ska känna trygghet, glädje och trivsel. Att respektera varandras olikheter och att lära sig arbeta utifrån demokratiska arbetsformer genomsyrar enhetens verksamhet.

Alla barn ska känna sig välkomna hos oss. Vårt ansvar är att möta varje barn utifrån dess eget behov.

Vi har ett bra samarbete med barnens föräldrar, och alla känner sig välkomna. Vi eftersträvar en öppen kommunikation mellan barn och föräldrar.

Varje elev ska känna delaktighet och trygghet på sin skola. Varje elev ska veta hur de ska göra om de upplever att någon på skolan far illa.

BESKRIVNING AV VERKSAMHETEN

Bjärbyskolan är en skola med årskurserna F-3 med totalt 211 elever.

Förskoleklass består av 2 klasser.

Årskurs 1 består av 2 klasser..

Årskurs 2 består av 2 klasser.

Årskurs 3 består av 2 klasser.

Personal 28 stycken.

Innan och efter skoltid bedrivs Fritidhemssverksamhet i skolans lokaler.

MEDVERKANDE I FRAMTAGANDET AV PLANEN

Trygghetsteamet tillsammans med rektor har det yttersta ansvaret för planen. Trygghetsteamet ansvarar för att genomföra den kommungemensamma enkäten som mäter trygghet, delaktighet och trivsel.

FÖRANKRING AV PLANEN

Planen är giltig från augusti 2021 till och med augusti 2022.

Förankring av planen görs vid personalmöten vid terminsstart. Här presenterar trygghetsteamet planen och personalen diskuterar den. Klasslärarna får ett uppdrag att diskutera och arbeta vidare med likabehandlingsplanen/arbetet tillsammans med eleverna.

Vårt värdegrundsarbete har ett tema som vi kallar STAR. Det står för Språkbruk, Trygghet, Ansvar och Respekt. Eleverna är indelade i faddergrupper och arbetar med vad bokstäverna i STAR innebär. Vi väver in moment i sociala relationer som barnen behöver träna på. Det kan t.ex. vara att hälsa på den man möter..

För att alla elever ska kunna få vara med och tycka till i frågor som berör klassen och i skolan så finns det klassråd. Där får eleverna själva ha inflytande över det som händer i klassen. På elevrådet diskuteras frågor som varje ordinarie representant tar med sig från var och ens klassråd. Klassråd hålls minst var tredje vecka och elevråd sker en gång i månaden. Under varje läsår kartläggs vilka zoner i skolan det händer mest kränkningar.

Skolkurator har ansvar för att tillhandahålla en enkät som elever på skolan ska fylla i som mäter trygghet, delaktighet och trivsel.

Information om likabehandlingsplanen får vårdnadshavare vid föräldramöte och vid föräldraråd. Rektor håller i föräldrarådet och syftet är att främja samverkan mellan hem och skola.

Vid varje läsårsstart går pedagogerna igenom en förenklad version av Likabehandlingsplanen med eleverna.

DEFINITIONER AV CENTRALA BEGREPP

Med begreppet *likabehandling* menas att alla barn eller elever ska behandlas så att de har lika rättigheter och möjligheter oavsett någon diskrimineringsgrunderna. Det innebär dock inte alltid att alla barn och elever ska behandlas lika, se indirekt diskriminering.

Med diskrimineringsgrunden:

- *kön* menas att någon, utifrån att definieras som kvinna eller man, inte får diskrimineras. Förbudet mot könsdiskriminering omfattar också personer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet.
- *könsöverskridande identitet eller uttryck* menas att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön
- *etnisk tillhörighet* menas nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande
- *funktionshinder* menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå
- *sexuell läggning* menas homosexuell, bisexuell eller heterosexuell
- *läggning religion eller annan trosuppfattning* Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar

sådana övertygelser som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism och agnosticism. Politiska åskådningar och etiska eller filosofiska värderingar som inte har samband med religion omfattas inte av diskrimineringslagens skydd.

- *Ålder* menas uppnådd levnadslängd. Alla människor, oavsett ålder omfattas av lagens skydd mot diskriminering. Gäller inte åldersanpassade aktiviteter i skola, förskola, fritidshem eller på fritidsgård

Med *trakasserier* menas ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och har samband med diskrimineringsgrunderna

Med *kränkande behandling* menas ett uppträdande som utan att ha samband med någon diskrimineringsgrund kränker ett barns eller en elevs värdighet.

Med *elev* avses den som utbildas eller söker till annan utbildning än förskola som regleras i skollagen. Med *barn* menas den som deltar i eller söker till förskolan eller annan pedagogisk verksamhet enligt 25 kapitlet skollagen.

Huvudman: Den som är huvudman för skollagsreglerad verksamhet, dvs. den ansvariga kommunala nämnden eller styrelsen för fristående verksamheter.

ur Skolverkets Allmänna råd "Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling" Bilaga 1 sid 47-48

ANSVARSFÖRDELNING MELLAN PROFESSIONER I ALLA NIVÅER AV VERKSAMHETEN

Rektor – ytterst ansvarig på skolan. Anmälningsskyldighet till huvudman. Rektor beslutar om vidare utredning av kränkingsanmälan ska göras och av vem.

Kurator – närvarar vid Trygghetsteamet vid behov, är en länk till EHT, ansvarar för att dokument revideras och uppdateras, ansvarar för att distribuera den kommungemensamma trygghetsenkäten, samlar in data för analys av miljön på skolan, samt att följa upp kränkningar tillsammans med EHT.

Pedagoger – Den som först får kännedom om en händelse ansvarar för anmälan och att dokumentation sker (skriva en Anmälan till rektor). Anmälningsskyldighet från personal till rektor.

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

För att alla elever ska kunna få vara med och tycka till i frågor som berör klassen och i skolan så finns det klassråd. Där får eleverna själva ha inflytande över det som händer i klassen. På elevrådet diskuteras frågor som varje ordinarie representant tar med sig från var och ens klassråd. Klassråd hålls minst var tredje vecka och elevråd sker en gång i månaden. Under varje läsår kartläggs vilka zoner i skolan det händer mest kränkningar. Skolkurator har ansvar för att distribuera kommunens gemensamma trygghetsenkät som mäter trygghet, delaktighet och trivsel. Kommunens statistiker förmedlar senare resultatet till skolkurator som via trygghetsteamet gör fördjupade frågor att arbeta vidare kring i arbetslagen.

Information om likabehandlingsplanen får vårdnadshavare vid föräldramöte och vid föräldraråd. Rektor håller i föräldrarådet och syftet är att främja samverkan mellan hem och skola.

Vid varje läsårsstart går pedagogerna igenom en förenklad version av Likabehandlingsplanen med eleverna.

FRÄMJANDE ARBETE

- 5 tysta minuter vid måltider
- Elevråd och klassråd
- Liknande rutiner/strukturer varje dag, tydlighet ger trygghet.
- Elevråd
- Hälsar och ser alla barn varje morgon.
- Massage och avslappning
- Arbetar med att erbjuda lugn och ro och återhämtning på fritidshemmet
- Fadderträffar t ex de äldre läser för fadderbarnen, man går till lägret på en rast och leker tillsammans
- I det dagliga arbetet påminna och prata om de olika begreppen i STAR, kopplat till aktiviteter, rutiner och händelser
- Lekgrupper – fasta grupper som varar i några veckor.
- Blandade platser i matsalen med Havet för att främja samhörighet i förskoleklasserna.
- Pedagogerna varierar sittplats, för att få möjlighet att lära känna, umgås och prata med fler barn.
- Arbetsmaterial till lektioner om vänskap och värdegrund (STAR)
- Vård-system
- Uppstart med eleverna med lite mer behov, sätter mål för veckan.
- Utvärdering av veckan tillsammans med eleverna
- Information på föräldramöten och föräldraråd så att vårdnadshavare upplever delaktighet kring ärendegången gällande kränkande behandling oavsett diskrimineringsgrund.
- STAR-arbetet med fokus på värdegrundsarbete ska vara ett levande tema i elevernas skoldag, både klassvis och i grupper där alla årskurser är blandade.
- FN-veckan uppmärksammas i ett teamarbete.

FÖREBYGGANDE ARBETE

- Skolgårdsgränser
- Gemensamma regler
- Synliga vuxna ute med västar

- STAR-veckan; gemensamma samlingar, fadderträffar, lärarjakt aktivitet
- Lekgrupper i F-klass (lär sig leka med alla)
- Rastverksamhet de flesta lunchraster, förebygga konflikter på rasten
- Förra året hade vi fadderverksamhet en gång/vecka (till exempel FN-dag, pysseldag osv).
- Fasta platser i matsalen och klassrum, en del klasser även i leden för att undvika konflikter.
- Lottar alltid lag när vi spelar fotboll, bandy etc.
- Vi ska ha klasskonferenser under året.
- Samplanering mellan Havet och Ängen, för en likvärdig verksamhet och trygghet och igenkännande.
- Fasta platser i många sammanhang t ex samlingsring, handkompis, idrotten.
- Arbete i halvklass, där barnen får större utrymme och möjlighet att bli sedd och bekräftad.
- Vid konflikter använda begreppen i STAR, ge strategier för hur man kan göra nästa gång.
- Handkompisled
- Bestämda platser i klassrum/matsal
- Led med bestämda platser
- Att barnen inte själva får välja vilka de ska jobba tillsammans med
- Rastvärdar ska informeras om vilka zoner som upplevs vara kritiska. Vikarier och ordinarie personal ska veta vad som förväntas av dem när de agerar rastvärd.
- Skolan har en person som är närvaroansvarig och en rutin för frånvaroanmälan. Skolans närvaroplan är ett stöd i hur vi ska agera vid frånvaro.
- Personalen har tjänstetelefon.
- Skolan har ett Elevhälsoteam (EHT) som träffas en gång i veckan där personal har möjlighet till konsultation.
- All personal är skyldig att anmäla händelser till rektor via blanketten Anmälan till rektor.

HUR DET AKTIVA ARBETET KOMMER ATT FÖLJAS OCH DOKUMENTERAS LÖPANDE

Genom återkommande trygghetsenkäter utvärderas den fysiska miljön samt den sociala dynamiken på skolan.

Kontinuerliga möten för Trygghetsteamet. Klasserna har kontinuerliga klassråd och elevrådsmöten.

Vid kränkningar följer berörd personal upp tillsammans med Trygghetsteamet ärendet så att kränkningen av eleven upphör.

Kränkningar följs upp tillsammans med Trygghetsteamet. Vid behov lyfts ärendet på EHT för större samverkan.

Utvärderingar av värdegrundsarbete med personalgruppen.

UPPFÖLJNING, RESULTAT OCH UTVÄRDERING AV FÖRRA ÅRETS ÅTGÄRDER

Resultat personal: I arbetet med tryggheten har personalen blivit bättre på att se till tryggheten i "sina" grupper och vad i verksamheten som vi kan förändra för att öka tryggheten för enskilda elever/grupper. Pedagogerna har ökat antalet kränkingsanmälningar som skrivs vilket innebär att de är uppmärksamma och kan hantera situationer i ett tidigt skede i de flesta fall.

Resultat organisation: Ett arbete med att strukturera upp och tydliggöra rollerna i trygghetsteamet och arbetet kopplat till förebyggande arbete m.m. övergripande för hela skolan har påbörjats under året. Många delar i arbetet med STAR/fadderaktiviteter osv. har under året pausats på grund av covid-19. Skolan arbetar aktivt med att prata om värdegrund och olikheter vilket upplevs öka förståelsen för varandra hos eleverna.

Skolan fortsätter arbeta med rastvärdar på specifika platser och rastverksamheter vilket upplevs vara gynnsamt för tryggheten på skolan.

Resultat elever: I alla verksamheter har eleverna angett lika hög eller något högre trygghet.

Måluppfyllelse: Vi står ungefär där vi stod för ett år sedan, organisationen för trygghetsarbetet och trygghetsteamet är påbörjad men behöver struktureras upp och systematiseras. Eleverna bör även involveras i det främjande arbetet.

KARTLÄGGNING AV NULÄGET, RESULTAT OCH ANALYS

Pedagogerna skriver kränkingsanmälningar via kontaktformuläret på kommunens intranät. Det påminns kontinuerligt om att skriva kränkningar och hur man hittar kontaktformuläret. Det sker även en diskussion i personalgruppen kring när det är en *konflikt* och det är en *kränkning*.

Upplevelsen av den nya lekplatsen på skolgården bredvid Stjärnhuset upplevs fortfarande vara positiv. Nu upplevs eleverna leka mer styrt i det utrymmet än innan och det är en given punkt för rastvärdarna att cirkulera på.

ÅRETS PLANERADE ÅTGÄRDER

VAD?	HUR?	ANSVARIG?	NÄR?
Utveckla arbetet i rutinerna kring kränkingsanmälningar och kartläggningen av dessa.	Påminna personal att skriva kränkingsanmälningarna.	All personal och TT.	Pågående 21/22.
Öka tryggheten på rasterna.	Se över rastverksamheten.	All personal.	Pågående 21/22.
Fadderverksamhet.	Genomföra enkla aktiviteter mellan årskurserna, ex åk 3 läser för åk 1.	Klasslärare och STAR-ansvariga.	Pågående 21/22.
Stopp min kropp – integritetsarbete.	Edukation genom filmer, böcker och samtal.	Klasslärare och skolkurator.	Uppstart 21/22.

ÅTGÄRDANDE ARBETE OCH ÄRENDEGÅNG

RUTINER FÖR ATT UTREDA OCH ÅTGÄRDA NÄR ELEV KRÄNKES AV ANDRA ELEVER

Den personal som får kännedom om att ett barn eller en elev upplever sig utsatt startar direkt arbetet med att reda ut vad som har skett genom att inledningsvis göra en Anmälan till rektor. Rektor beslutar om utredning ska ske. Följande blanketter används, och finns att ladda ner på <http://www.intranat.norrkoping.se/gemensamt/kontor/utbildning/blanketter/index.xml> "Blanketter – anmälan till rektor/förskolechef/fritidsgårdschef".

Arbetsgång.

- Anmälan till rektor. Kortfattad och saklig beskrivning av händelsen.
- Utredning angående kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering enligt 6 kap 10§ Skollagen.

- Åtgärdsplan angående kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering enligt 6 kap 10§ Skollagen.
- Informera elevens klasslärare samt annan berörd personal.
- Samtal med eleven som upplever sig som utsatt.
- Samtal med den/de eleven/eleverna som har utfört kränkningen. Utredningssamtalen sker vid behov med två personal närvarande.
- Informera eleverna om att kontakt tas med vårdnadshavare.
- Kontakta samtliga vårdnadshavare och informera om händelsen, att händelsen dokumenteras och om arbetsgången.
- Utredningssamtalen dokumenteras enligt ovan nämnda blanketter och lämnas till rektor.
- Rektor slutför sin del av dokumentationen, informerar Elevhälsoteamet samt skickar en kopia till huvudman där dokumentationen arkiveras.
- Uppföljning av ärendet ska ske i regel inom 4-6 veckor. Klassläraren har ansvar över detta.

Representanter från Trygghetsteamet kan stötta i utredningssamtalen eller i frågor som personalen har kring detta arbete.

RUTINER FÖR ATT UTREDA OCH ÅTGÄRDA NÄR ELEV KRÄNKTS AV PERSONAL

Om en elev eller kollega upplever att en elev blir kränkt av en vuxen ska omedelbart rektor meddelas.

Arbetsgång.

- Anmälan till rektor. Kortfattad och saklig beskrivning av händelsen.
- Rektor talar med berörda och dokumenterar vad samtalet har innehållit. Den berörda personalen skriver under dokumentationen för att bekräfta att man har samma bild av vad samtalet har handlat om. Personalen ska vara medveten om att samtalet kan vara känsligt och ges därför möjlighet att ta med en facklig representant som stöd.
- Rektor kan ha kontakt med personalkontoret i ärendet.
- Om personalen behöver ta kontakt med företagshälsovården erbjuds detta.
- Rektor kontakter vårdnadshavare.
- Dokumentationen skickas till personalkontoret för arkivering och en kopia förvaras hos rektor.

Uppföljning sker efter 4 veckor. Rektor ansvarar.

PRESENTATION AV TRYGGHETSTEAMET

Trygghetsteamet och rektor har det yttersta ansvaret för planen. Skolkurator ansvarar för att tillhandhålla den kommungemensamma trygghetsenkät som elever på skolan ska fylla i som mäter trygghet, delaktighet och trivsel. Denna enkät sker digitalt.

Trygghetsteamet är en extra service på skolan med en stödjande funktion. Genom de olika kompetenserna i teamet så finns det personal som kan stötta både elever och personal på skolan.

Målen för trygghetsteamet är att arbeta förebyggande utifrån resultaten på utvärderingar och analyser för att hjälpa till att skapa trygghet på skolan.

Från och med läsåret 21/22 leds arbetet och möten av medlemmarna, skolkurator närvarar vid behov och är en länk till EHT.

Medlemmar i Trygghetsteamet:

Caroline Eneland

Joacim Johnson

Alexandra Karlsson

Axel Persson

Sara Wetterberg skolkurator 0725 - 81 27 10

BARN- OCH ELEVOMBUDET I NORRKÖPINGS KOMMUN

Om du som elev, ditt barn eller någon annan har utsatts för kränkande behandling ska du kontakta den som är ansvarig för verksamheten, till exempel rektor/chef. Behöver du ytterligare hjälp kan du vända dig till BEO, Barn- och elevombudet i Norrköpings kommun:

Stephan Andersson

Telefon: **011 15 60 66** E-post: stephan.andersson@norrkoping.se

VAD KAN MAN GÖRA HEMMA?

För ett lyckat likabehandlingsarbete är det viktigt att hemmet och skolan har en öppen kommunikation och känner stöd och förtroende för varandra. Föräldrarna bör ha pratat med barnet/eleven hemma, vara lyhörd och uppmärksam på eventuella signaler. Vid minsta misstanke om att något inte är som det ska varar bör personal på skolan kontaktas.

PERSONAL PÅ SKOLAN SOM ELEVER OCH FÖRÄLDRAR KAN VÄNDA SIG TILL

- Rektor
- Klassläraren
- Personer i Trygghetsteamet
- Skolsköterska och kurator

E-post: fornamn.efternamn@norrkoping.se

BILAGOR

Fråga	Svarsalternativ	2019 (195 elever)	2020 (188 elever)
8. Trivs du i din klass	Ja Ibland Nej	160 (82,1%) 32 (16,4%) 3 (1,5%)	152 (80,9%) 32 (17%) 4 (2,1%)
9. Finns det någon i din klass som ofta är ensam?	Ja Nej Vet inte	28 (14,4%) 50 (25,6%) 117 (60,0%)	34 (18,1%) 65 (34,6%) 89 (47,3%)
10. Finns det någon elev i din klass som andra är dumma mot?	Ja Nej Vet inte	59 (30,3%) 50 (25,6%) 86 (44,1%)	44 (23,4%) 81 (43,1%) 63 (33,5%)
11. Finns det någon elev i din klass som ofta är dum mot andra?	Ja Nej Vet inte	70 (35,9%) 42 (21,5%) 83 (42,6%)	56 (29,8%) 70 (37,2%) 62 (33%)
12. På min skola får alla elever se ut och vara som man själv vill.	Alltid Oftast Sällan Aldrig	133 (68,2%) 45(23,1%) 7 (3,6%) 10 (5,1%)	141 (75%) 37 (19,7%) 8 (4,3%) 2 (1,1%)
13. Känner du dig trygg på vägen till och från skolan?	Ja Ibland Nej	Fråga ej ställd.	149 (79,3%) 36 (19,1%) 3 (1,6%)
14. Fria kommentarer			

15. Har du något att göra på rasterna?	Ja	153 (78,5%)	149 (79,3%)
	Ibland	41 (21%)	37 (19,7%)
	Nej	1 (0,5%)	2 (1,1%)
16. Har du någon att vara med i skolan om du vill?	Ja	166 (85,1%)	166 (88,3%)
	Ibland	29 (14,9%)	21 (11,2%)
	Nej	0 (0%)	1 (0,5%)
17. Finns det några platser i skolan där du känner dig otrygg?	Ja	34 (17,4%)	62 (33%)
	Nej	161 (82,6%)	126 (67%)
18. På vilken plats? Eleverna kan kryssa i flera svar. Beräkning av fördelning (%) baseras på antal svarande på frågan.	Klassrummet	7 (25%)	12 (20%)
	Matsalen	3 (10,7%)	10 (16,7%)
	Omklädningsrummet	8 (28,6%)	9 (15%)
	Korridorer	3 (10,7%)	10 (16,7%)
	Skolgården	11 (39,3%)	15 (25%)
	Toaletter	9 (32,1%)	17 (28,3%)
	Fritidshemmet	7 (25%)	2 (3,3%)
	Annan plats	11 (39,3%)	24 (40%)
19. Får du hjälp av de vuxna på skolan om någon är dum mot dig?	Ja	166 (85,1%)	157 (83,5%)
	Nej	27 (13,8%)	27 (14,4%)
	Ibland	2 (1%)	4 (2,1%)
20. Vem pratar du med om någon är dum mot dig? Eleverna kan kryssa i flera svar. Beräkning av fördelning (%) baseras på antal svarande på frågan.	Vuxen på skolan	150 (78,1%)	158 (85,4%)
	Kompisar	86 (44,8%)	106 (57,3%)
	Ingen, finns ingen på skolan	6 (3,1%)	1 (0,5%)
	Ingen, vill inte berätta	4 (2,1%)	4 (2,2%)
	Vuxen hemma	115 (59,9%)	122 (65,9%)
21. Har någon elev varit dum mot dig denna termin?	Ja	73 (37,4%)	63 (33,5%)
	Nej	56 (28,7%)	39 (20,7%)

	Ibland	66 (33,8%)	86 (45,7%)
22. Har du varit dum mot någon annan elev denna termin?	Ja	21 (10,8%)	17 (9%)
	Nej	51 (26,2%)	33 (17,6%)
	Ibland	123 (63,1%)	138 (73,4%)
23. Har du någon vuxen på skolan som du tycker om?	Ja	188 (96,4%)	174 (92,6%)
	Nej	7 (3,6%)	14 (7,4%)
24. Finns det någon vuxen på skolan som DU känner bryr sig om DIG?	Ja	178 (91,3%)	174 (92,6%)
	Nej	17 (8,7%)	14 (7,4%)

FRITIDSHEM

Fråga	Svarsalternativ	2019	2020
5. Går du på fritidshemmet?	Ja	179 (91,8%)	155 (82,4%)
	Nej	16 (8,2%)	33 (17,6%)
6. Trivs du på fritidshemmet?	Ja	142 (79,3%)	121 (78,1%)
	Ibland	34 (19%)	32 (20,6%)
	Nej	3 (1,7%)	2 (1,3%)
7. Får du hjälp av de vuxna på fritidshemmet om någon är dum mot dig?	Ja	148 (82,7%)	126 (81,3%)
	Ibland	29 (16,2%)	25 (16,1%)
	Nej	2 (1,1%)	4 (2,6%)